

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku J. M.
przy uczestnictwie Agencji Nieruchomości Rolnych, D. w W., E. F., D. P., A. P. i
Skarbu Państwa - Prezydenta m.st. Warszawy
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika D. w W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt V Ca 509/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelację uczestnika D. w W. od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie z dnia 17 grudnia 2012 r., którym po rozpoznaniu wniosku J. M. stwierdzone zostało z dniem 1 października 2005 r. zasiedzenie własności nieruchomości położonej w W., przy ul. [...] o powierzchni 2 955 m². Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz

w znacznej części oceny prawne. Uznał także, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo zinterpretował zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i wyciągnął z niego słuszne, logiczne wnioski. Za niebudzące wątpliwości uznał posiadanie samoistne nieruchomości, trwające nieprzerwanie od okresu międzywojennego do chwili stwierdzenia zasiedzenia, wynikającego jedynie ze skutków tzw. dekretu warszawskiego, który zmienił stan prawny tej nieruchomości, ale nie zmienił stanu posiadania. Bieg zasiedzenia nie został też przerwany, gdyż będący właścicielem Skarb Państwa nie podjął nigdy żadnych działań prawnych lub faktycznych, zmierzających do pozbawienia posiadania. Oddanie gruntu w wieczyste użytkowanie Z. nastąpiło już po okresie zasiedzenia własności nieruchomości.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik uczestnika postępowania D. w W. zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie zaskarżonym w całości postanowieniem rażące naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 172 § 1 i 2 oraz art. 176 § 1 i 2 k.c., gdyż wnioskodawczyni i inni uczestnicy postępowania nie byli samoistnymi posiadaczami nieruchomości. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 227 k.p.c. przez pominięcie oczywistych faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy; art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego obiektywnego rozważenia całego zebranego materiału dowodowego. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na nie spełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się na oczywiste uzasadnienie skargi wskutek rażącego naruszenia prawa materialnego i prawa procesowego. W uzupełnieniu wniosku na skutek wezwania Sądu Okręgowego, skarżący nazywając pismo z dnia 28 lipca 2015 r. ponownym złożeniem wniosku powtórzył poprzednią argumentację oraz dodał fragmenty z uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Nie wykazał natomiast oczywistości uzasadnienia skargi, czyniąc to głównie przez podważanie ustaleń faktycznych

dokonanych przez Sąd pierwszej i drugiej instancji. Nie zauważył, że podstawą skargi kasacyjnej nie może być kwestionowanie ustaleń faktycznych i ocena dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniem faktów (art. 398¹³ k.p.c.). Postępowanie kasacyjne jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym i dotyczy prawomocnego orzeczenia sądowego, nie będąc dla niego trzecią instancją. Rozważane są zatem kwestie zgodności orzeczenia drugiej instancji sądowej z prawem na podstawie ustalonego już stanu faktycznego.

Z tego względu naruszenie art. 233 k.p.c., na co powołuje się skarżący z założenia nie może być podstawą skargi kasacyjnej, chyba że z uzasadnienia sądu drugiej instancji nie będzie można wywieść sposobu rozumowania i będą występować rażące błędy postępowania dowodowego, które uniemożliwią kontrolę kasacyjną zaskarżonego orzeczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2007 r., II PK 231/06, OSNP 2008, nr 9-10, poz. 124; z dnia 8 maja 2008 r., V CSK 579/07, nie publ.). Jednakże taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie występuje. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Okręgowy dokładnie rozważył przesłanki zasiedzenia, których wystąpienie stwierdził najpierw postanowieniem Sąd pierwszej instancji, a swoje rozstrzygnięcie poprzedził stosowną analizą prawną. Nie daje ona podstaw do kwestionowania zastosowania przez Sądy w toku instancji obowiązujących przepisów oraz ich wykładni popartej orzecznictwem i poglądami doktryny. Zaskarżone postanowienie zostało prawidłowo uzasadnione, o czym przekonuje także brak zarzucenia w skardze naruszenia art. 328 § 2 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem i stanowiskiem doktryny oczywistość skargi musi być widoczna bez potrzeby analizy przepisów, niejako *prima facie* do spostrzeżenia przez przeciętnego nawet prawnika (zob. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ.; z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, nie publ.; z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, nie publ.). O oczywistości skargi kasacyjnej nie decyduje przytoczenie własnego spojrzenia na rozpoznawaną sprawę i na przedstawiane dowody, inaczej ocenione przez jednych uczestników postępowania niż wynika to z wywodów sądu i stanowiska innych uczestników postępowania. Należy przypomnieć, że w sprawie chodziło o grunty, które znalazły się ostatecznie

we własności Skarbu Państwa w wyniku dekretu z 1945 r., przy czym nie został on wykonany wobec poprzedników prawnych wnioskodawczyni i niektórych uczestników postępowania przez odebranie im władztwa nad tymi gruntami (*corpus possessionis*), zachowujących się przez cały okres powojenny jak właściciele (*animus possidendis*). Nie miało na to wpływu uzyskanie użytkowania wieczystego przez skarżący Z., gdyż czynności o których mowa w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spowodowały prawnie przerwania biegu zasiedzenia, do którego stosuje się odpowiednio reguły przerwania biegu przedawnienia (art. 175 k.c.).

Z tych wszystkich względów nie można uznać wykazania oczywistości uzasadnienia skargi kasacyjnej w myśl art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu.